

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2020-2023
(skrajne daty)
Rok akademicki 2021/2022

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Dziedzictwo obrządków Kościoła katolickiego na ziemiach polskich
Kod przedmiotu*	
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Instytut Filozofii
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	
Kierunek studiów	Komunikacja międzykulturowa
Poziom studiów	Studia I stopnia
Profil	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Studia stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	II, sem. 3
Rodzaj przedmiotu	kierunkowy
Język wykładowy	polski
Koordinator	
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Ks. dr hab. Sławomir Zabraniak, prof. UR

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
3	-	-	30						4

1.2. Sposób realizacji zajęć

zajęcia w formie tradycyjnej

zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)
zaliczenie z oceną

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

wiedza z zakresu historii Polski uzyskana w trakcie nauki w szkole średniej, umiejętność czytania mapy, analizowania i interpretowania tekstów źródłowych

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Zapoznać z podstawowymi wiadomościami z historii chrześcijaństwa, jego podziałów i obrządków
C2	Zapoznać z podstawowymi tekstami dotyczącymi obrządków Kościoła katolickiego i ich dziedzictwa na ziemiach polskich
C3	Uświadomić osobistą odpowiedzialność za kultywowanie dziedzictwa własnego obrządku

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	ma podstawową wiedzę o naukach związanych z zagadnieniami dotyczącymi komunikacji międzykulturowej oraz ich specyfice przedmiotowej i metodologicznej	K_W01
EK_02	Potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informację z dziedziny kultury z wykorzystaniem różnych źródeł	K_U01
EK_3	Ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego	K_K05

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
<ol style="list-style-type: none"> 1. Sprawy organizacyjne i prezentacja tematyki konwersatorium (2 godz.) 2. Bibliografia i podstawowe pojęcia (2 godz.) 3. Geneza i rozwój chrześcijaństwa (4 godz.) 4. Kościół katolicki i jego obrządki (2 godz.) 5. Geneza i rozwój katolickich obrządków na ziemiach polskich (chrystianizacja i unie) (2 godz.) 6. Dziedzictwo obrządku łacińskiego w kulturze polskiej (kalendarz, zwyczaje, architektura, sztuka, literatura) (6 godz.) 7. Dziedzictwo obrządku unickiego (greckokatolickiego/bizantyjsko-ukraińskiego) w kulturze polskiej (kalendarz, zwyczaje, architektura, sztuka, literatura) (4 godz.) 8. Dziedzictwo obrządku ormiańskiego w kulturze polskiej (kalendarz, zwyczaje, architektura, sztuka, literatura) (4 godz.) 9. Dziedzictwo obrządku neounickiego w kulturze polskiej (kalendarz, zwyczaje, architektura, sztuka, literatura) (2 godz.) 10. Relacje międzyobrzędkowe (współprzenikanie i konflikty – zapożyczenia, „spory o dusze”) (2 godz.)

3.4 Metody dydaktyczne

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

Ćwiczenia: elementy wykładu, analiza tekstów z dyskusją, praca w grupach (rozwiązywanie zadań, dyskusja), gry dydaktyczne

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	kolokwium, referat	ćw.
EK_02	obserwacja w trakcie zajęć, referat	ćw.
EK_03	referat, obserwacja w trakcie zajęć	ćw.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

konwersatorium: przygotowanie referatów na wybrany temat, dyskusja, praca ze źródłami, praca w grupach, pisemne kolokwia. Obowiązkowa obecność na konwersatoriach, aktywność na zajęciach, zaliczanie kolokwiów i 2 wybranych lektur z ręcznym streszczeniem; w przypadku nieobecności zaliczenie materiału zajęć i dodatkowych lektur z ręcznym streszczeniem.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	30
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	5
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	75 (w tym przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu, lektura wskazanych publikacji i przygotowanie ich ręcznych streszczeń)
SUMA GODZIN	110
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	4

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	
zasady i formy odbywania praktyk	

7. LITERATURA

LITERATURA PODSTAWOWA:

Pismo Święte Starego i Nowego Testamentu, oprac. zespół biblistów polskich, Poznań-Warszawa 1990 lub późniejsze wydania.
Katechizm Kościoła katolickiego, Poznań 2002.

Wiek XVI-XVIII w źródłach. Wybór tekstów źródłowych z propozycjami metodycznymi dla nauczycieli historii i studentów, opr. M. Sobańska-Bondaruk, S.B. Lenard, Warszawa 1997.

Źródła i materiały do nauczania historii, opr. S. Sierpowski, Warszawa 1998.

Kumor B., *Historia Kościoła*, t. 1-8, Lublin 2001.

Banaszak M., *Historia Kościoła katolickiego*, t. 1-3, Warszawa 1986-1992.

Zieliński Z., *Historia Kościoła. Odbicie rzeczywistości Bożej w świecie*, Poznań 2007.

Historia chrześcijaństwa, red. A. Hastings, Warszawa 2002.

Krętosz J., *Wschodnie katolickie obrządki w Polsce*, Katowice 2008.

1050 lat chrześcijaństwa w Polsce, red. P. Ciecieląg i in., Warszawa 2016.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

„Krakowskie Pismo Kresowe”, 8(2016), *Ormianie*.

Dawson Ch., *Tworzenie się Europy*, Warszawa 2000.

Dziedzictwo Kresów. Przeszłość i teraźniejszość, red. Irena Kozimala, Anna Królikowska, Beata Topij-Stempińska, Kraków 2013.

Encyklopedia chrześcijaństwa. Historia i współczesność - 2000 lat nadziei, red. H. Witczyk, Kielce 2000.

Holly G., *Przekształcenia krajobrazu sakralnego na pograniczu polsko-słowacko-ukraińskim (XIX–XXI wiek)*, Ustrzyki Dolne 2014.

Jeżowski L., *O Ormianach i liturgii ormiańskiej*, „Ruch Biblijny i Liturgiczny”, 12 (1959), nr 5, s. 493-510.

Kłoczowski J., *Młodsza Europa. Europa Środkowo-Wschodnia w kręgu cywilizacji chrześcijańskiej średniowiecza*, Warszawa 2003.

Kościół unicki w Rzeczypospolitej, red. W. Walczak, Białystok 2010.

Krętosz J., Rzeźniczek B., *Problemy współzycia ludności różnych kultur na terenie archidiecezji lwowskiej obrządku łacińskiego w XIX w.*, „Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne”, 40(2007), z. 1, s. 169-178.

Kruk M.P., *Ikony-obrazy w świątyniach rzymsko-katolickich dawnej Rzeczypospolitej*, Kraków 2011.

Lechicki Cz., *Kościół ormiański w Polsce. Zarys historyczny*, Lwów 1928.

Małe miasta. Religie, red. M. Zemło, Lublin-Supraśl 2006.

Maroszek J., *Dziedzictwo unii kościelnej w krajobrazie kulturowym Podlasia 1596-1996*, Białystok 1996.

Nowicka U., *Opieka duszpasterska nad wiernymi katolickich Kościołów wschodnich na terytoriach łacińskich*, „Seminare”, 28(2010), s. 29–40.

Ormianie między Wenecją a Lwowem. Materiały do dyskusji, red. Dominika Maria Macios, Katarzyna Róża Nowak, Magdalena M. Olszewska, Ostrawa-Warszawa 2018.

Ormianie polscy – siedem wieków istnienia, opr. K. Stopka, Warszawa 2017.

Ormianie polscy. Kultura i dziedzictwo. Studia i materiały źródłowe zebrane dla uczczenia jubileuszu dziesięciolecia Fundacji Kultury i Dziedzictwa Ormian Polskich, red. Andrzej A. Zięba, Warszawa–Kraków 2016.

Ormianie semper fidelis. W drodze ku niepodległości, red. K. Bąkała, T. Skoczek, Warszawa 2018.

Osadczy W., *Płaszczyzna współistnienia obrządków greckiego i łacińskiego Kościoła katolickiego w Galicji Wschodniej po Concordii (1863-1914)*, „Dzieje Najnowsze”, 30(1998), nr 3, s. 143-146.

Rozkwit średniowiecznej Europy, red. H. Samsonowicz, Warszawa 2006.

Rzemieniuk F., *Kościół katolicki obrządku bizantyjsko-słowiańskiego (neounia)*, Lublin 1999.

Starowieyski M., *Sobory Kościoła niepodzielonego*, Tarnów 1994.

Stradomski J., *Spory o „wiarę grecką” w dawnej Rzeczypospolitej*, Kraków 2003.

Tłomacki A., *Kościół rzymsko-katolicki obrządku bizantyjsko-słowiańskiego (Kościół neounicki) na południowo-wschodnim Podlasiu w latach 1924-1947*, „Radzyński Rocznik Humanistyczny”, 5(2007), s. 96-130.

Woźniak S., *Zakon SS. Sióstr Zgromadzenia Dzieci Marii opieki św. Józefa obrządku bizantyjsko-słowiańskiego na terenie diecezji gorzowskiej w latach 1952-1962*, „IN GREMIUM”, 3(2009), s. 83-93.

Wyczawski H.E., *Ruch neounijny w Polsce w latach 1923-1939*, „Studia Theologica Varsaviensia”, 8(1970), nr 1, s. 409-420.

Zakrzewska-Dubasowa M., *Ormianie zamojscy i ich rola w wymianie handlowej i kulturalnej między Polską a wschodem*, Lublin 1965.

Zakrzewski K., *Historia Bizancjum*, Kraków 1999.

Zieliński Z., *Papiestwo i papieże dwóch ostatnich wieków*, Poznań 1986.

Żywczyński M., *Papiestwo i papieże w średniowieczu*, Kraków 1995.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej